VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI ŁĄCZNOŚCI Z POLAKAMI ZA GRANICĄ
(NR 100)
z dnia 17 stycznia 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Łączności z Polakami za Granicą (nr 100)

17 stycznia 2019 r.

Komisja Łączności z Polakami za Granicą, obradująca pod przewodnictwem poseł **Anny Schmidt-Rodziewicz (PiS)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2019 r.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Leszek Jasiński**, **Bogdan Wojtów** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Dzień dobry. Witam panie i panów posłów na posiedzeniu Komisji. Stwierdzam kworum. Został państwu doręczony porządek posiedzenia. Przypomnę, porządek obejmuje jeden punkt – rozpatrzenie projektu planu pracy Komisji na okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2019 r.

Jak państwo wiecie, do 30 stycznia musimy przyjąć i przedstawić naszą wersję… Przepraszam, do 18 stycznia musimy przyjąć plan pracy i przedstawić panu marszałkowi. Projekt planu pracy na pierwsze półrocze 2019 r. został państwu doręczony, dostarczony. Myślę, że państwo parlamentarzyści zapoznali się z nim. Jeśli są uwagi i jakieś nowe propozycje, to zaraz oddam państwu głos. W kilku tylko zdaniach omówię nowe propozycje, które zostały zgłoszone do tego planu pracy.

Zacznę od własnych propozycji. Oczywiście konsekwentnie proponuję wprowadzenie dwóch kolejnych posiedzeń w jakichś niewielkich odstępach czasowych, po to abyśmy na bieżąco jako Komisja monitorowali stan pracy Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego – Dom Polski we Lwowie. Jak państwo wiecie, dość regularnie delegacje Komisji goszczą na Ukrainie. Monitorujemy postępy tej inwestycji tam na miejscu, ale też spotykamy się z przedstawicielami Senatu i „Wspólnoty Polskiej", która odpowiada za tę inwestycję, za tę budowę. Myślę, że takie kolejne posiedzenia, kiedy będziemy na bieżąco zapoznawani z kolejnymi etapami realizacji są wskazane.

Do planu jest propozycja pracy pani poseł Doroty Arciszewskiej-Mielewczyk – informacja na temat nauczania języka polskiego jako języka ojczystego w Republice Federalnej Niemiec oraz temat realizacji traktatu między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. To tematy ważne. JAuż były rozpatrywane, ale ponieważ w dalszym ciągu są problematyczne i w wielu sektorach nierozwiązane, myślę, że bardzo zasadne, aby pojawiło się to w nowym planie pracy.

Propozycja pana posła Leszka Ruszczyka – informacja na temat realizacji ustawy o repatriacji. Informacja na temat promocji kultury polskiej w największych ośrodkach polonijnych na świecie. Są to propozycje, które państwo parlamentarzyści nadesłali.

Wrócę jeszcze w kilku zdaniach do planowanych wyjazdów i delegacji Komisji. Jak państwo wiecie, już od dawna planowaliśmy wyjazd do Rumunii na spotkanie z mniejszością polską. Wyjazd ten z uwagi na inne bieżące sprawy, ale też warunki finansowe i atmosferyczne tego wyjazdu, został przełożony. Miał się odbyć w poprzednim roku kalendarzowym 2018. Teraz już planujemy. Chciałabym, żeby odbył się koniecznie jeszcze w tej kadencji. Uważam, że warto tam pojechać, zwłaszcza że od dawna nie gościła tam delegacja. Jest zasadne, żeby się tam spotkać z naszymi rodakami.

Mamy też zaległy wyjazd. Było zaproszenie kierowane, nie udało się zorganizować wyjazdu do Reykjavíku na Islandii. Były kierowane zaproszenia przez przedstawicieli

polskich placówek dyplomatycznych. Jest to jedna z największych grup narodowościowych na wyspie, 40 tys. Polaków, i wydaje mi się, że zasadne, aby delegacja Komisji zapoznała się z bieżącą sytuacją mniejszości polskiej. Jest 120 tys. Polaków w Irlandii – więc też tam, gdzie te skupiska są na tyle duże i na tyle rzadko odwiedzane przez delegację Komisji. Jak wiadomo, państwo parlamentarzyści podróżują, biorą udział w różnych spotkaniach, uroczystościach, na które jesteśmy zapraszani jako członkowie Komisji. Wydaje mi się, że takie wizyty studyjne delegacji Komisji podnoszą rangę spotkania i są oczekiwane przez naszych rodaków. To tyle, myślę.

Kirgistan – wrócę do naszej wizyty z delegacją Komisji w Kazachstanie. Ambasador Selim Chazbijewicz opiekuje się również Kirgistanem, ponieważ, z tego co ambasador wskazywał, Polska nie ma tam swojej odrębnej placówki dyplomatycznej. Ambasada w Kazachstanie pełni więc opiekę nad mniejszością polską w Kirgistanie. Zasadne jest, aby tam pojechać. Rozmawialiśmy przecież w trakcie wizyty w Kazachstanie o repatriacji. Te informacje nie docierają do naszych rodaków w takiej formule, w jakiej powinny docierać, między innymi właśnie w Kirgistanie. Dlatego zasadne jest, aby odbyć tę wizytę, o którą bardzo prosił i wskazywał na nią pan ambasador.

Myślę, że ona mogłaby być zorganizowana w taki sposób, w jaki odbyła się nasza wizyta w Kazachstanie. Zatem przy okazji wizyty członków delegacji także zorganizowanie dyżuru konsularnego i wizyty ambasadora, aby objechać te miejsca, w których będziemy gościć jako delegacja Komisji; mówić o możliwościach, jakie daje ustawa repatriacyjna i spotkać się z mniejszością; wysłuchać, jakie są problemy i w czym ewentualnie jako Komisja, jako parlamentarzyści możemy wspierać funkcjonowanie mniejszości polskiej w Kirgistanie. Jest to dawno planowana wizyta. Obiecaliśmy ją w trakcie pobytu w Kazachstanie i konieczne jest, żeby ona się jeszcze w tej kadencji odbyła.

Tak pokrótce chciałam omówić tylko nowe tematy, bo całą resztę dostaliście państwo w mailu. Jeśli państwo macie jeszcze jakieś dodatkowe propozycje, to bardzo proszę. Pan poseł Jan Dziedziczak.

Poseł Jan Dziedziczak (PiS):

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca, szanowni państwo posłowie, jeszcze kilka uwag. Jeżeli można uzupełnić, to kwestia Polaków w Brazylii. Być może nasz rząd będzie się zastanawiał nad rozszerzeniem Karty Polaka na Brazylię. Myślę, że warto o tym w ogóle porozmawiać, jeśli mógłbym zasugerować. Widzę, że pani poseł Gosiewska, która też niedawno była w Brazylii, też się zgadza. Dobrze, żebyśmy zrobili dość szybko, czyli w ciągu kilku miesięcy, oddzielne posiedzenie Komisji na temat sytuacji Polaków w Brazylii – 2 mln naszych rodaków jest w tym kraju.

Druga rzecz to ewentualnie, jeślibyśmy zdążyli. Zawsze uważam, że warto rozmawiać o Telewizji Polonia i zrobić też oddzielne posiedzenie Komisji. Może nawet wspólnie z Polskim Radiem. Widziałem, że bardzo słusznie w planie jest zawarte posiedzenie dotyczące Polskiego Radia dla Zagranicy. Zastanówmy się, żebyśmy nie utopili ważnego polskiego radia za granicą. Może warto zrobić to wspólnie? I żeby na tym oddzielnym posiedzeniu zrobić też Telewizję Polonia i Polskie Radio dla Zagranicy i jakby nic więcej. Myślę, że to całkowicie wyczerpie porządek obrad.

Trzecia uwaga techniczna, to element dotyczący tabeli nr 4 – „Materiały przedstawia". Kogo mamy odpytywać? Sugerowałbym, żeby jednak bezwzględnie w wielu miejscach wpisywać Kancelarię Senatu, skoro Senat się podjął. W zasadzie to jest konstytucyjnie interesujący przecież model reprezentowania władzy wykonawczej w kontekście polityki polonijnej – to paradoks. Mamy po prostu prawo odpytywać, rozmawiać o polityce realizowanej przez Senat. Ten kto ma pieniądze, prowadzi *de facto* główną politykę. Jako parlamentarzyści mamy wiele uwag, które zbieramy od naszych rozmówców, i mamy prawo zadawać te pytania. Sugerowałbym przynajmniej w kilku miejscach, a może i niemal zawsze, żeby wpisywać przedstawicieli. A jeśli są ważniejsze tematy, to dobrze, by to były decyzyjne osoby z Kancelarii Senatu, nie tylko obserwatorzy.

Jeszcze jedna, ostatnia rzecz, troszkę związana z tymi doniesieniami z wczorajszej „Rzeczpospolitej". Na razie rzucam otwarty pomysł, jest to do decyzji. Jeśli nie cykliczne posiedzenia dotyczące Polaków na Białorusi, to może nawet warto rozważyć pomysł

powołania podkomisji, która skupiałaby parlamentarzystów różnych opcji, ale *stricte* interesujących się Wschodem i sytuacją Białorusi. Dałoby to też możliwość systematycznych spotkań w trybie niejawnym. Rzucam tylko taki pomysł do rozważenia szanownej Komisji.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Wszystkie tematy zostały zanotowane.

W dalszej kolejności pan przewodniczący Piotr Pyzik, potem pani poseł Arciszewska-Mielewczyk. Proszę, panie pośle.

Poseł Piotr Pyzik (PiS):

Dziękuję, pani przewodnicząca. W uzupełnieniu wystąpienia pana posła Dziedziczaka.

Mianowicie pierwsza kwestia – Brazylii. To nie jest tylko kwestia przyznania Kart Polaka, ale również całościowego zabrania się, że tak powiem, za Polaków mieszkających na kontynencie południowoamerykańskim. Jako przewodniczący Parlamentarnego Zespołu ds. Ameryki Łacińskiej dodam tylko tyle, że jest potrzeba wysłania tam nauczycieli, bo tam jest dużo Polaków, ale nie mówią po polsku. Jest też dużo Polaków w Argentynie, Chile oraz w krajach ościennych i o nich nie możemy zapomnieć. Trzeba się całościowo wziąć za sprawę, zgadzam się całkowicie.

Druga kwestia…

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Tylko wejdę w słowo, panie przewodniczący. W kwietniu jako jeden z punktów mamy zaplanowaną informację ministra spraw zagranicznych na temat sytuacji Polonii w krajach Ameryki Łacińskiej. Czyli na pewno będziemy się pochylać nad tym tematem.

Poseł Piotr Pyzik (PiS):

Oczywiście.

Kwestia następna. Jak państwo wiecie, już od dawna postuluję, żeby w naszym kraju był jeden środek decyzyjny, jeśli chodzi o Polaków mieszkających poza granicami kraju. Myślę, że warto pomyśleć o tym, żeby spotkać się z przedstawicielami ministerstw, panem ministrem spraw zagranicznych, szefem Komisji Łączności, przedstawicielami Kancelarii Prezydenta i ustalić, jaką formułę możemy zaproponować. Dlatego, że moim zdaniem na dzień dzisiejszy układ, który funkcjonuje, jest szkodliwy nie tylko dla państwa polskiego, ale i dla Polaków mieszkających poza granicami kraju. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Bardzo dziękuję. Tak *ad vocem* tego, co pan przewodniczący powiedział, rzeczywiście wydaje się zasadne, żeby, jeśli nie stworzyć jednego ośrodka, to przynajmniej stworzyć jakiś model koordynowania wszelkich spraw związanych z naszymi rodakami poza granicami kraju w kontekście wszystkich instytucji państwowych i rządowych – bo też mówimy o ministerstwach. Każde z nich w wybranym sektorze, czy to Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, czy Ministerstwo Edukacji Narodowej, czy Ministerstwo Spraw Zagranicznych, realizuje politykę polonijną we właściwym sobie zakresie. Dlatego rzeczywiście warto pomyśleć nad jakimś modelem koordynacji szeroko pojętej polityki polonijnej.

Bardzo dziękuję za te uwagi. Pani poseł Arciszewska-Mielewczyk.

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Dziękuję. Pani poseł, rozmawiałam z sekretariatem Komisji. Mówiłam o aktualności, jakby o kontynuowaniu tematów związanych z Polonią w Niemczech. Nie widzę tych tematów.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Pani poseł, tematy przed chwilą odczytałam. One są w propozycjach dodatkowych. Komisja musi je przyjąć, na pewno sprzeciwu nie będzie. Odczytałam pani propozycje do planu pracy, obydwa tematy, przed pani przyjściem tutaj.

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Czy one dotyczą traktatu oraz języka polskiego?

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Informacja na temat nauczania języka polskiego jako języka ojczystego w Republice Federalnej Niemiec – to jest pierwszy zgłoszony przez panią temat. Drugi to informacja na temat realizacji traktatu między Polską a Niemcami, mówiąc w wielkim skrócie, o dobrym sąsiedztwie i współpracy.

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Dobrze. Jeżeli to będzie potrzebne, to oczywiście postuluję posiedzenie zamknięte Komisji, bo to są takie tematy…

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

To już ustalimy jakby…

Poseł Dorota Arciszewska-Mielewczyk (PiS):

Bardzo bym też prosiła o wzięcie pod uwagę również odpowiedzi strony niemieckiej na dezyderat, który poprzez MSZ kierowaliśmy, i różnych rozbieżności między faktem, jaki jest w Niemczech, a informacjami spływającymi do MSZ. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa jeszcze chce zabrać głos? Nie słyszę.

Jeszcze chciałabym się odnieść do pisma, które wpłynęło od pana posła Tomasza Jaskóły – w sprawie wprowadzenia do porządku posiedzeń Komisji informacji dotyczącej postawienia pomnika króla Jana III Sobieskiego na wzgórzu Kahlenberg w Wiedniu.

Chcę zwrócić uwagę pana posła, że tryb, który pan proponuje, to znaczy art. 150 ust. 2, zakłada wprowadzenie tematu pracy, zwołanie posiedzenia na wniosek 1/3 grupy posłów. Pan, rozumiem, takiego wniosku nie ma, więc po prostu proponuję zmienić tryb. Oczywiście ma pan prawo, jak każdy parlamentarzysta i członek Komisji, zgłaszać tematy. Przypomnę tylko, że Komisja półtora roku temu, czy jakoś tak…

Poseł Piotr Pyzik (PiS):

W zeszłym roku.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

W zeszłym roku gościła w Austrii. Spotkaliśmy się z przedstawicielami różnych organizacji mniejszości polskiej. Byliśmy na Kahlenbergu. Ten temat był omawiany na posiedzeniu Komisji, ale oczywiście można do niego powrócić i możemy prosić MSZ o bieżącą informację.

Natomiast nie w trybie, który pan przewidział, ponieważ on zakłada poparcie pańskiego wniosku przez co najmniej 1/3 członków Komisji. Uznaję, że pan wycofuje wniosek w tym trybie i po prostu zgłasza, jako członek Komisji, temat do planu pracy. Tak?

Poseł Tomasz Jaskóła (Kukiz15):

Tak właśnie, pani przewodnicząca. Jeżeli jest to możliwe, to bardzo proszę.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Tak, oczywiście uwzględnimy ten temat w półrocznym planie pracy.

Pan poseł Jan Dziedziczak, bardzo proszę.

Poseł Jan Dziedziczak (PiS):

Jeżeli pani przewodnicząca by się zgodziła i pan poseł by się zgodził, to może sformułowalibyśmy to bardziej ogólnie – sytuację Polaków w Austrii, żeby zrobić…

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Poszerzyć zakres tematyczny.

Poseł Jan Dziedziczak (PiS):

W ramach tego rozmawiać o pomniku. Uważam, że byłoby to dużo bardziej owocne, jeżeli byśmy generalnie porozmawiali o sytuacji Polaków w Austrii, organizacjach polskich w Austrii. Oczywiście sprawa pomnika też się pojawi w sposób naturalny, bo to jest ważna dla Polonii sprawa.

Poseł Tomasz Jaskóła (Kukiz15):

Pełna zgoda, panie ministrze.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Czyli jest zgoda pana posła. Zatem wpisujemy w takiej rozszerzonej formule ten temat do planu pracy.

Szanowni państwo, czy ktoś jeszcze z pań i panów posłów ma jakieś propozycje? Nie słyszę.

Poseł Mieczysław Kazimierz Baszko (PiS):

Można?

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Bardzo proszę, pan poseł Baszko.

Poseł Mieczysław Kazimierz Baszko (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, przyłączam się do słowa pana ministra Dziedziczaka na temat podkomisji, jeżeli chodzi o Białoruś. Pani przewodnicząca, to jest bardzo cenna inicjatywa, a problemów jest, jak wszędzie, bardzo dużo. Być może tej podkomisji i naszej Komisji uda się zażegnać niektóre problemy.

Nawet to, co ostatnio się udało – dwa lata temu cała Komisja jeździła na Białoruś i jednak są pewne owoce tego działania. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Dziękuję bardzo za tę uwagę. Mam pytanie do panów sekretarzy w kwestii formalnej – rozumiem, że Komisja musi przegłosować?

Sekretarz Komisji Leszek Jasiński:

Na następnym posiedzeniu.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Tak, na następnym posiedzeniu. Natomiast jest to w formie głosowania, czy po prostu przy braku sprzeciwu powołujemy? Musimy przegłosować. Czyli zajmiemy się tym na jednym z najbliższych posiedzeń.

Pan poseł Ruszczyk, bardzo proszę.

Poseł Leszek Ruszczyk (PO-KO):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, chciałem takie słowo wyjaśnienia. Zgłosiłem problem, może nie problem, ale temat kultury. Przez kulturę i przez sport moglibyśmy wzmocnić nasze ośrodki polonijne. Ale też moglibyśmy wprowadzić taką modę w niektórych krajach, a też wspomóc ośrodki reprezentujące naszą kulturę, np. zespół Mazowsze, czy wymianę sportową, kulturalną. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Panie pośle, czy pan proponuje konkretny temat do planu pracy? Ponieważ nie bardzo rozumiem, jak to zdefiniować.

Poseł Leszek Ruszczyk (PO-KO):

Nie, pani przewodnicząca, po prostu to było słowo wyjaśnienia do moich propozycji. Natomiast podczas posiedzenia Komisji już będę dalej rozmawiał.

Przewodnicząca poseł Anna Schmidt-Rodziewicz (PiS):

Dobrze. Dziękuję bardzo. Uwzględnimy tę uwagę.

W takim razie czy ktoś z państwa jeszcze chce zabrać głos? Nie słyszę.

Przechodzimy do przyjęcia planu pracy. Zapytam, czy jest sprzeciw wobec przyjęcia planu pracy zaproponowanego państwu i rozszerzonego o propozycje, które padły dzisiaj z ust pań i panów posłów w trakcie posiedzenia? Nie słyszę. Zatem uznaję, że Komisja przyjęła plan pracy na pierwsze półrocze 2019 r.

Wobec wyczerpania porządku obrad zamykam posiedzenie Komisji. Dziękuję bardzo.